

OBNOVA

ZBIRKA POEZIJE

POEZIJA OBNOVE

OBNOVA

POEZIJA OBNOVE

Zagreb, prosinac 2020.

Poezija Obnove – zbirka poezije

Nakladnik

Udruga „Obnova“

Za nakladnika

Marko Paradžik

Glavni i odgovorni urednik

Marko Paradžik

Lektura

Tihana Pšenko Miloš

Grafički dizajn, prijelom i priprema za tisak

Spread agency

Fotografija naslovnice

Ivan Dadić

Tisak

Nola Tisak

ISSN

1849-0697

Mrežne stranice

www.obnova.com.hr

E-pošta

casopis.obnova@gmail.com

SADRŽAJ

Predgovor.....	1
GLORIA LA MARR.....	3
Dvori.....	5
Ogledalo.....	6
Jaram.....	7
Biser.....	8
Suze.....	9
Sjaj.....	10
Gruda.....	11
Ruža.....	12
Dvije ruže.....	13
Poljupci.....	14
DRAŽEN STOJANOVIĆ.....	15
Ograničenja	17
Govor neba (pjesma posvećena komodoru Ivici Toliću).....	18
Ugodnost nepodobnosti.....	19
Danas i sutra.....	20
Nama što odlazimo.....	21
Felixgasse.....	22
Zavist običnosti.....	23
Na kiši.....	24
Usamljena.....	25
Na trgu u podne.....	26
TIHANA PŠENKO MILOŠ.....	27
Proljeće.....	29

Ljeto.....	30
Jesen.....	31
Zima.....	32
Pjesma I.....	33
Pjesma II.....	34
Uoči rođendana.....	35
Jedan pogled.....	36
San.....	37
Pjesma III.....	38
DAVOR DIJANOVIĆ	39
Postojanje obvezuje.....	42
Šutnja.....	43
Čovjek.....	44
Potruga.....	45
Kraljevstvo čovjeka.....	46
Nestajanje.....	47
Pustinja.....	48
Besmrtnost.....	49
Europska Golgota.....	50
Prolaznost.....	51
ANTUN LEŠIĆ.....	52
Prah.....	54
Raspeće.....	55
Novi put.....	56
Muk.....	57

R.	58
Ti si Petrus.....	59
Nepoznati znanac.....	60
Boju silni.....	61
Kršće.....	62
Razmišljaj I.....	63
PIXIE	64
Za jednu vilu.....	66
Vrijeme zaborava.....	68
Zvijezde.....	70
Mostovi.....	72
Miris noći.....	73
Konstanta.....	75
Mjesec.....	78
Dvije kule.....	79
Posejdon.....	82
Svemir.....	84
MARKO PARADŽIK	86
Vjenčanje neba i zemlje (Posvećeno D. L. i A. L.).....	88
Hrvač (iliti <i>Ad maiorem Dei gloriam</i>).....	89
Bog.....	90
Burek od sira (iliti ljubav kroz želudac).....	91
Alkemija snova.....	92
Baka.....	94
Bića u daljini (Posvećeno D. Ljubiću).....	95
Starost.....	96
Snovi (Posvećeno Wong Kar-Waiu).....	97

Moj otac (Posvećeno Iliji Paradžiku).....	98
IVAN DADIĆ	99
Pitanje.....	101
Nezahvalnik (Posvećeno itekako zahvalnijem).....	102
Dini Rušinoviću).....	
Sussex.....	104
Sustipan.....	105
Smiraj dana.....	106
Zdravice (Posvećeno Ivi i Nikoli).....	107
Jesenski vjetar.....	109
U tišini.....	110
Kišni dan u zatočeništvu ureda.....	111
Šetnja u voćnjaku.....	112
MARKO MUSTIĆ	113
Mir.....	115
Pakao na zemlji.....	116
Učitelj.....	117
V	118
Tamni pratitelj.....	119
Nevjernik.....	121
Odraz.....	122
Djetinjstvo.....	124
Uspavani zavičaj.....	125
Slika.....	126
JOSIP VDOVIĆ	127
Kajanje.....	129

Ljubavno pismo.....	131
O premili Isuse.....	133
Pjesmu ti pišem.....	136
Kao da se.....	137
Stihoklepac.....	139
Osmerokrakac.....	140
Pjena.....	142
Mrak.....	144
Kapljica.....	146
JARMILA GOSPODNETIĆ.....	147
Blue line.....	149
Čaj od pelina.....	151
Čuđenje.....	152
Probudi me.....	154
Ribolovac.....	155
Vilovanje.....	157
Paulovnja.....	159
Za M.....	161
Pjesma.....	163
Pehar.....	165
TOMISLAV SMOLJAN.....	167
Uspomena.....	169
Barke koje plove.....	170
Kasno u noć.....	171
Tvornica.....	172
Otpor.....	173
Terorist.....	174

Partija mijenja povijest.....	175
Nostalgija.....	176
Izveštaj s linije života.....	178
3. studenog.....	179
KNJIŽEVNI PROGLAS OBNOVAŠA.....	180
AGNEZA.....	183
Pjesma PERUN.....	185
<i>Et in Arcadia ego</i> CENTURION.....	187
Duh legionara PERUN.....	189
Bijela smrt KALIOPA.....	190
U tvom spasu samo mir je glasan PERUN.....	191
Antika (Posvećena Vladimiru Vidriću) KALIOPA.....	192
Pokušala sam opisati Krista PERUN.....	193
Pjesnik KALIOPA.....	195
Pjesma A. B. Šimiću PERUN.....	197
Pjesma	

PREGOVOR

Od prvoga broja časopisa za kulturu, društvo i politiku „Obnova“ poezija ima svoje mjesto. Interdisciplinarni pristup zastupljen u časopisu ne znači samo nešto sagledati sa stajališta znanosti, filozofije i religije već i umjetnosti. Jezik umjetnosti otkriva nešto posebno, dio istine koju ostale spomenute perspektive ne mogu dohvatiti. Često jezik umjetnosti koriste i religija i filozofija kako bi se ljepotom približile istini. Poezija je, kao jezik umjetnosti, magija jer preobražavajući stvarnost ona ju otkriva i mijenja u isti mah. Pjesnik je tako čarobnjak i njegove riječi hvataju stvarnost i utječu na stvarnost. U tom kontekstu naslovnicu zbirke krase štapa s likom čarobnjaka Merlina kojega je izradio i fotografirao jedan od pjesnika iz ove zbirke, Ivan Dadić.

Ono što povezuje čarobnjake stihova u ovoj zbirci jest činjenica da su svi objavljivali pjesme u časopisu za kulturu, društvo i politiku „Obnova“. „Obnova“ je bila mjesto njihovoga susreta i njihovoga nastupa prema svijetu. Stoga ova zbirka i nosi naziv „Poezija Obnove“. Zbirka pjesama jest kombinacija objavljenih i neobjavljenih pjesama svih tih autora u dosadašnjih četrnaest brojeva časopisa „Obnova“. Osim jedne pjesnikinje, svi su mladi pjesnici otprilike generacijski bliski. S obzirom na činjenicu da

se kroz dosadašnjih osam godina rada Udruge „Obnova“ okupilo toliko pjesnika da u svakom broju možemo objaviti jednu pjesmu od brojnih pjesnika, kriterij za odabir pjesama i pjesnika bio je taj da se predstavle pjesnici s najmanje deset pjesma. Simbolika broja deset uzeta je po uzoru na Boccacciovu zbirku priča „Dekameron“, gdje su utočište od tadašnje pandemije kuge našli momci i djevojke pričajući priče. U ovoj je zbirci u vrijeme pandemije bolesti COVID-19 utočište izvan svakodnevice našlo dvanaest pjesnika i pjesnikinja. Svaki novi broj časopisa za kulturu, društvo i politiku „Obnova“ privlači nove pjesnike pa u budućnosti valja očekivati nove skupne i pojedinačne zbirke pjesnika iz „Obnove“.

Uz 120 pjesma donosimo i deset pjesma objavljenih pod književnim proglasom, izloženim u 8. broju časopisa za kulturu, društvo i politiku „Obnova“ koji ovdje ponovno donosimo. Teoretičari povijesti književnosti znaju koliko je rijedak događaj da se skupina pjesnika dogovori da na istom temelju grade dvorac opstanka. Sukladno proglasu, ti su pjesnici objavili svoje pjesme pod pseudonimima.

Ne ću dalje duljiti o pjesmama jer umjetnost treba ostaviti da govori sama o sebi.

Marko Paradžik, glavni urednik

GLORIA LA MARR

Gloria La Marr umjetničko je ime pjesnikinje Nevenke Nedić (r. 1989.). Na Filozofskome fakultetu Sveučilišta u Osijeku stječe titulu magistre edukacije filozofije i magistre pedagogije. Izražava se u različitim književnim formama. Do sada je objavila dvije zbirke poezije: zbirku od 399 haikua, „Zlatno doba“ (2016.), za koju godinu dana poslije dobiva Književnu nagradu „fra Martin Nedić“, te zbirku od 99 pjesama u prozi pod nazivom „Apologija“ (2018.). Svoj umjetnički opus širi i na umjetničku fotografiju te modni dizajn. Živi i djeluje u Bošnjacima.

Dvori

Tražila sam preko mora
iskru kojom duša gori,
a snašla me plava zora
i slavonski njeni dvori.

Željelo je srce mlado
u zagrljaj miru poći,
a sišlo je među stado,
na ravnici da prenoći.

Više nego išta drugo,
On je znao pjesmu duše,
nemir koji nosi jugo,
radost koju nose kušnje –

doveo me posred žita
što se zorom suncu daje,
pjesma da se moja skita
međ' očima što se sjaje!

Ogledalo

Srce mi je zagledano
u Srce koje me ljubi.
Dok biva tako predano
malovjernost svoju gubi.

Željela bih vjerovati
da me i ti tako ljubiš –
kad želje kreneš kovati,
iz vida me ne izgubiš!

Vidim sebe u tvom licu,
čeznemo za putem istim;
ta pogledaj djevojčicu
što te ljubi srcem čistim!

Godine dok dane broje,
najljepše ti pjesme dalo.
Znaš li da je srce tvoje
mojem srcu ogledalo?!

Jaram

U zanosu opet stvaram
novi stih iz svoje duše.
Osladak je njezin jaram
da stihovi ne presuše!

Ako tebe imam, dragi,
taj je jaram još i slađi!
Čuvat ja ću teret blagi
u toj duši k'o u lađi!

Djetinja je ova želja
koja ljubi tvoje biće,
kao od ruža postelja
miriše kad zora sviće!

U toj želji ja sam skrila
slatki jaram koji nosim.
Sve dok čuješ moga bila,
u pjesmama ga donosim!

Biser

Kaplju suze, tuge znaci,
slijevaju u gorke boli.
Dugački su njeni kraci –
jedan trzaj sav zaboli.

Suza, kao biser bijeli,
tvom bi vratu ukras bila,
šapćući bi život cijeli
tvoje tajne meni slila.

Ak' će suza biser biti,
moja tuga biva more!
Kako onda zažaliti
što besane čekam zore?

Za sve tajne srca tvoga
bisere bi brojne dala,
pozna Srce milog Boga
da te čekam pokraj vala!

Suze

Nemoj suze liti, dragi,
lijepo lice da ti tužne!
Osjećaji tako nagi
moje pjesme čine dužne.

Otpjevat ću novu rimu,
kaplju rose što te mije,
k'o što dičim bijelu zimu,
svaku suzu da zagrije.

Obljubit ću te pjesmama,
neće im se znati broja,
a onda ću ih usnama
prisonuti na usta tvoja!

Neće moje lane znati
kako gorko suze liju,
već će moje usne dati
poljupce da te umiju.

Sjaj

Puteljak me tebi nosi
i ja hodim sva u sreći.
Imam te u svojoj kosi
nevolje da mogu prijeći!

Hitim tvojoj nježnoj ruci
da me čuva od zla svijeta
i u svakoj gorkoj mucu
duša moja da procvjeta!

*– Voljena ćeš vazda biti,
veliku si žrtvu dala.
Ljubav što se ima zbiti
patnjom si mi darovala!*

*– Hiti, dušo, voljenome,
eno zove ime tvoje!
Priklanja se sjaju tvome,
dodaje ti zlatne boje!*

Gruda

Jedna gruda sela moga
pravu mi je ljubav dala,
u okrilju Rasketoga
u ružama se rascvala!

Nekoć davno noge bose
toj su grudi korak dale,
kvasile ih njene rose
da bi čiste tlom hodale!

Ljepota se njena smiješi
dušama što pjevat' znaju,
toplinom svom ih utješi
kad ju pjesmom uljepšaju.

Hvala ti za pravu ljubav,
cvrkut ptica, zlatna polja –
iz tebe nikne cvijet ubav
jer takva je Božja volja!

Ruža

Oj, ružo, ti lijepi cvijete,
mirisa nam svoga podaj!
Ljubavne kad čari slete,
ljepote nam svoje dodaj!

Odista si posvud lijepa,
gledam te ma kamo pošla,
napose kad meni tepa
ljubav što je s tobom došla.

Crvena je boja snage,
žrtve koju ljubav nosi.
Njene niti, tako blage,
a u bolu se pronosi!

Onaj koji ljubiti' znade,
taj će žrtvu podati' rado;
u žrtvi tko ružu daje,
vječno sjati' će, mada pad'o.

Dvije ruže

Kraj puteljka dvije se ruže
jedna drugoj poklanjaju.

Kada listove ispruže,
o pupoljcima sanjaju.

Posvuda su ruže lijepe,
među najljepšim ove su!

Uzdižu ih misli svete
k'o da u Raju već jesu.

Zagrlile se pa cvatu –
taj puteljak ljepšim čine,
ne ogledaju na satu
dan što u ljubavi mine.

Te se ruže vazda ljube,
za vječnost se pripremaju,
nijedan čas da izgube
dok se jedna drugoj daju.

Poljupci

Poljupci su naši vrela,
dolaze sa zrakom sunca.
Zanosi nas danak zreli
da stihove ljubav bunca.

Ti u zagrljaju čvrstom
kano grli me još čvršće!
Položi ruku nad krstom
da od ljubavi zadršće.

Iako smrt gorko prijeti,
želi ljubav da raznese,
hoće li ju itko smjeti
poljupcima da odnese?

Nek' prohuj, neka nosi
dva imena kamo hoće,
al' poljubac nek' ne prosi
dok životi naši noće.

DRAŽEN STOJANOVIĆ

Dražen Stojanović rođen je 16. svibnja 1986. u Mostaru. Osnovnu je školu završio u Prozoru-Rami, a Franjevačku klasičnu gimnaziju u Sinju. Na Katoličkom bogoslovnom fakultetu u Splitu diplomirao je na Teološko-katehetskom studiju. Za vrijeme studija objavio je zbirku poezije u nakladi „Napredak“ pod nazivom „Nadano“ (Split, 2008.) te je uređivao studentski časopis „Odraz“ KBF-a Split. Objavljivao je pjesme, članke i kratke priče u časopisima „Žarište“ (Sinj), „Danica“ (Zagreb), „STOP“, „Počeci“, „Svjedok“, „Odraz“ (Split) i u književnim časopisima „Osvit“ i „Motrišta“ (Mostar), „Marulić“ (Zagreb). Njegove su pjesme uvrštene i u „Antologiju XXI. stoljeća – hrvatskog urbanog pjesništva“ (Osijek, 2010.). Osim toga, objavljivao je u tjednicima „Katolički tjednik“, „Hrvatsko slovo“ i „Glas Koncila“ te sudjelovao na „West Herzegowina Festu“ sa svojim pričama u festivalskom fanzinu. Radio je kao vjeroučitelj u OŠ Dubovac u Karlovcu te 1. OŠ Petrinja. Sada živi i radi u Austriji.

Ograničenja

Ograničiti prostore tuđe slobode
je zajedljivo gledanje u tuđi tanjur
i ne pokušati pritom
da pun imamo ispred sebe.

Ulazak u prostranstvo onostranog
je bijeg od vremena kojeg nemamo.

Na kraju nam ostaje
jesmo li živjeli sebe,
osjetili život u sebi
oko sebe?

Govor Neba

** Pjesma posvećena blagopokojnom komodoru Ivici Toliću*

Na mrtvoj straži stoje oni koji ostadoše
da bi se odužili onima koje stijeg pokriva,
dok bježe zemaljske sjene što s divljenjem
slave vlastit kukavičluk.

Nebo će prešutjeti,
a i zemlja će nijemo
pokrivati kosti onih što dadoše
ushite slobode u hrvatska praskozorja.

Kada Nebo progovori
u svom svemoćnom
odsjevu povijest će skinuti
prašinu s grobova,
a oni što zemljom budu
hodali od plamena
rađati će nove vitezove,
slaveći i sjećajući se starih.

Ugodnost nepodobnosti

Uglavnom bih trebao šutjeti
i ukoliko je moguće da se
stidim svoga nutarnjeg svijeta
i svoje želje za životom.

Nikada slabe strane
prikazivati i gutati u tišini suze,
pretvarati se kao da nema boli
i biti lažno sretan.

Poslušni stižu daleko,
znao sam to i prije,
zato sam odlučio
biti poslušno
neposlušan,
nepodoban...

Danas i sutra

Sutra je jednostavno,
danas me čeka možda sutra,
a sutra ću misliti o danas
ili ću misliti opet o sutra.

Nadam se boljem,
moleći svoju izgubljenu vjeru
ne će li se vratiti k meni.

Odsutnost ljubavi,
to me brine i ne da vjetra
ni vedrine u sumorno danas,
zato mi treba sutra.

Nama što odlazimo

Izmorenost od nutarnjih previranja
sklapa oči umornoga putnika.

Umreženost misli ili pobratimstvo lica
reče pjesnik u svome
možda nutarnjem svemiru,
umoran od puta.

Svi jednako odlazimo
i kraljevi i pjesnici i prosjaci.
Ne tražimo stoga utjehu,
nego slavimo postojanje.

Felixgasse

Trebao bih negdje prezimiti,
na proljeće ne znam,
hladno prizemlje ili potkrovlje
uz skroman obrok.

Neosjetljivost stanodavca
navesti će me na novu seobu,
i opet ponovno dok sva vrata
ne zatvore se...

Sanjam ulicu sretnih ljudi
i podstanara.

Zavist običnosti

Nisam shvaćao njihovu zavist,
kod mene kao da se
na čemu nije imalo zavidjeti.

Bio sam neuobičajeno običan
i zbog toga neprilagođen
da pod maskom otplešem
ples zvan život.

Na kiši

Govorio sam puno,
zbog toga me nije čula.
Zatvorila je vrata
i ostavila me na kiši.

Pokušavam zaboraviti
tjedno, mjesečno,
možda i uspijem
jednom godišnje...

Usamljena

Podivljala si,
s motivom samoće
letiš osamljeniku
u prazan zagrljaj.

Tvoje iluzije o sreći
lagano su se rasplinule,
ti nemaš nikoga,
nitko nema tebe,
sama si.

Na trgu u podne

Trebalo bi reći
suviše tiho i dovoljno glasno,
ali ne ide to skupa.

Izaći možda u podne na trg
i javno ispovjediti grijehе mladosti
otuđenim ljudima i svijetu,
jer njima taj teret ne bi značio ništa,
a nas koji ga nosimo
otjerao bi u neku novu izgubljenost.

TIHANA PŠENKO MILOŠ

Tihana Pšenko Miloš rođena je 1988. godine u Kutini. Po struci magistra edukacije kroatologije i komunikologije, radila je niz poslova vezanih uz struku (od predavanja hrvatskoga jezika do rada u medijima). Baveći se honorarno lekturom tekstova, pronašla je i stalno zaposlenje u jednoj izdavačkoj kući. Uz obitelj i ljubav prema poeziji, živi i radi u Zagrebu.

Proljeće

I što sam činila tamo,
zelena točka proljetne krošnje,
s tobom koji si isto točka,
na klupi koja je točka
susreta dvaju svjetova
koji su točke.
Tražila tebe koji si mir,
nemir, život, um.
I nađoh
Ljubav.
I bum.

Ljeto

Trebala je već biti napisana
topla i mirisna pjesma o ljetu,
no vakuum je stvorila sparina,
a duša se molila Parakletu.

Da preživim.
Jer doista se teško diše.
Pod jabukom stršljena krivim
što danima nema kiše.

Ne bi mi bio kriv
da sam negdje pod maslinom,
da sam negdje drugdje živ, živ, živ!
Ja ptica sa slomljenim krilom.

Jesen

Ne poznaješ me.

Moji su prsti grožđe,
a noge vinova loza.
Pod zubima sivo gvožđe,
na usnama kresivo grimiza.

U maglama moje kose
teško se diše.
I sve je podmuklo tiše.

Obožavaš boje mojeg lišća
i mrziš moja jutra.
Teška ti je moja kiša,
sanjaš sunčano sutra.

U moj će ljepljiv dah
potonuti mirisi voća,
svi postajemo prah,
obgrlit će nas hladnoća.

Zima

Ogoljele grane
Tresu se od hladnoće.
Sjela na krovove,
Livade, na vjetar...
I leti.
Čas spokojna, čas mahnita...
Sniva.
I prijeti.
Blijeda i siva-
Kao sjena-
Plače suze od bisera.

~

Književnost u šalici čaja.
Pretače se preko ruba,
preko horizonta,
preko usana.
Miriše u listiću mente.
Lijepi se za zube.
Srče se i guta.
Škrguče i ključa.
Još je vruća
pa zapeče
pa se prolije.
A na dnu, kao ulje,
vrulje meda.

Pijem dah kao vino
koje me rastače
u potoke nabujale rijeke.

Neke spretne sjene
cakle se kroz zjene,
a kroz prozor mutna
slika prolaznika.

Zagrljaj Znanosti, knjiga, stranica.
Zagrljaj Racionalnosti,
a nezasitna strast usnica.

Ruke, preslike nevidljivih niti,
Prepletene, bez buke, daju smisao Biti.

Uoči rođendana

Anděli goli svetošću svijetle,
u mašti, plavi
O, hoću li te spoznati, Kriste,
kada dođeš, barem u snu?
Ako ne u javi.
A ako te zbog okova zbilje
moje oči tada ne vide,
ne uzmi mi to za zlo.
Znam, srest ćemo se oči u oči
jednom kad napustim tlo.

Jedan pogled

Stupanj visoke stilizacije
Jedan pogled na odlasku
Kazivač vjere u ljubav,
Kazivač mene u tebi.
Jedan pogled deklaracije
Davno izrečene ljubavi
Jedan pogled, tvoj pogled
Kazivač mene u tebi.

San

Nagrižena sreća
Lik u zbivanju
Akte u poimanju
Nepostojeća epizoda
Neprikazanog serijala
San.

~

Pogledom preko zvijezda,
Zlačanih osjih gnijezda,
Plavetnih nebeskih brazda
Čarobna ljetna odmazda.
Milinom upijam večer
Najpunijim njenim sjajem
Ne želeć' si priznat da dajem
I noć, i zvijezde, i sebe
za osmijeh, za dah,
za tebe

DAVOR DIJANOVIĆ

Davor Dijanović, rođen 1987. godine u Bjelovaru, hrvatski je novinar, kolumnist, povijesni istraživač, geopolitički analitičar i publicist. U rodnom Bjelovaru završio je opću gimnaziju, a u Zagrebu studij međunarodnih odnosa. Od 2008. do danas objavio je oko 1300 novinskih i publicističkih priloga o temama iz područja politike, geopolitike, povijesti i kulture te nekoliko preglednih, odnosno stručnih radova. Posebna područja njegova interesa su: suvremena povijest, geopolitika, odnosi velikih sila i globalna sigurnost. Član je uredništva i novinar portala Hrvatskoga kulturnog vijeća i kolumnist portala Direktno. Priloge je objavljivao, odnosno objavljuje i u „Hrvatskom tjedniku“, „Hrvatskom slovu“, „Vijencu“, „Političkom zatvoreniku“, „Magazinu Glasa Slavonije“ i nekolicini internetskih portala. Pjesme je objavljivao u književnoj reviji „Marulić“, „Klasju naših ravni“, „Zlatnom peru“, „Obnovi“ i „Hrvatskom slovu“. Stihovi su mu uvršteni u knjigu „Hrvatsko pjesničko biserje – Antologija suvremenog hrvatskog pjesništva 2006. – 2016.“ Moderirao je i izlagao na velikom broju tribina, predavanja i književnih večeri. Dopredsjednik je ogranaka Matice hrvatske u Bjelovaru, član Hrvatskih novinara i publicista, Hrvatskoga kulturnog vijeća, Udruge „Obnova“, Društva za očuvanje hrvatske vojne tradicije, Hrvatske udruge za među

narodne studije i udruge Glas Poduzetnika. Voditelj je uredništva časopisa za kulturu, društvo i politiku „Obnova“ te autor knjige „Hrvatska u žrvnju Jugosfere“ (2015.). Autor je književnoga bloga „Bona fide“ na kojemu piše osvrte o književnim temama, a voditelj je i *podcasta* „Geopolitički objektiv“ koji se emitira na YouTubeu i drugim *podcast* platformama. Vlasnik je obrta „Verba volant komunikacije“, obrta za odnose s javnošću, poslovno savjetovanje i edukacije. Oženjen je i otac dvoje djece.

Postojanje obvezuje

Smisao
(Onaj Iskonski)
Prezire putnike
Bez traga
I gledatelje
U kazalištu Besmisla
Prilagođenost
U vrtlogu mrtvačkog
Sklada
Izostanak glasa u tišini
Srama – što više

(...)

Čovječe:
Nisi nužan
Ali tvoje postojanje –
Obvezuje

Šutnja

Progovori:
Riječju podigni spomenik
Vlastitom postojanju.
Ostavi trag na putu
Kojim prolažahu snovi milijuna.
Krikom pomuti
Vampirsku idilu:
Pljuni u lice tamničara duha.
Šutnja je izdaja
Nedostojna misterija čovjeka.

Čovjek

Na vjeruj filozofima
Kada ti govore
I slatkim te riječima uvjeravaju
Pero im je otrov
A riječi zadah vlastite duše
Što usahla obitava
Na ostacima ljudskosti
Nije mrtav Bog
Mrtav je čovjek

Potruga

Pogled u daljinu noći
Mrtvački što nas obasjava
Beskrajnim zrakama Istosti
Ogledalo na napuštenoj cesti
I na njemu slika
Minulih stoljeća
Na prijestolju visoko uzdignuti Čovjek
Ili tek sjena njegova?
(U špilji grčkoga mudraca)
Obrisi svjetla u daljini
Stoljetni su koraci
Tromi
Sijeda filozofa iz Sinope
Glas je njegov vika stoljećâ
Riječi njegove strijela užarena:
„I nakon carstva Čovječnosti
Potraga je bezuspješna“

Kraljevstvo čovjeka

Ništavilo i mrak
Drhtanje i strah
Bespuća nepostojanja
Nemirnih voda potopa
Jedinstvo apsurdna i kaosa
Nejedinstvene stvarnosti
U kraljevstvu čovjeka
Lišenog nebeskih pogleda

Nestajanje

Gledam
Nestajanje
Tisućljetnih
Mostova
Uz pokoji
Glas
Usamljena
Proturječja
Dok iz pepela
Izranja
Neuništivi temelj
Novoga bitka

Pustinja

U pustinji
Na samotnome mjestu
Mjestu tišine
Izvoru predokusa vječnosti
U pustinji vidjeh oazu Života
Odsjaj istine i ljepote
Trag proživljene svrhovitosti
Zrnca punine Bitka
U pustinji, samo u pustinji
Vidjeh velika djela
Spoznaju vlastite bijede
Velebni spomenik čovječanstva

Besmrtnost

Tamo, gdje vjetrovi povijesti
Udaraju jače
Tamo utakni stijeg
I visoko podigni zastavu
Novih bitaka
Kroz uska vrata
Getsemanske noći
Zakorači u besmrtnost

Europska Golgota

Ogoljele grane
Polomljene, trule
Porušeni mostovi
Za povratak
Na obzoru
Bez križa
U predvečerje
Golgote
Europske Golgote

Prolaznost

Daleko od prostote gradskih ulica
Od prljavih arhitekata lažne stvarnosti
Daleko od privatizacije, deregulacije i liberalizacije
Od otrovnog zujanja malograđanske ambicioznosti

Na bistrim jezerima dalekih proplanaka
Želio bih nasloniti glavu
I barem na trenutak osjetiti autentičnost
Osjetiti barem krhotine vječnoga
Odmoriti oči na platnu zaboravljenih ideala
Čuti žubor potokâ iz rajskih visina
Dok sat na starome zvoniku
Podsjeća na prolaznost

ANTUN LEŠIĆ

Antun Lešić (rođen 1991.) magistar je edukacije hrvatskoga jezika i književnosti i povijesti. U znanstveno-istraživačkom i umjetničkom smislu preokupiran je rodnim mjestom – Bošnjacima – u kojima djeluje kao savjetnik općinskoga načelnika za kulturu. Član je Matice hrvatske i Udruge katoličkih intelektualaca u Osijeku.

Prah

Čestica. Važno ili nevažno?
Ići u detalje.
Tko će snositi odgovornost?
I naš će jednom biti svet!
Dok o Preporodu sve se važe.
I važno i nevažno.
Pa u detalje.

Raspeće

U času zasićenja
u nemiru srca
u očajanju

u malaksalosti
kad se sav predaš
u pokajanju

Kad se groziš
nad neprijateljima života
u sveopćem klanju

Sav stiješnjen
Priklješten
Razapet

Znaj da je
i Pobjednik
bio
u predanju.

Novi put

O njemu se ne zna
Možda samo Tvorac
Junacima
Pripravljajuć!

Muk

Tek bol
i gorak
okus
Bit će
pečatom
prolaznoga
dokumenta.

R.

Pore se ispuniše.
Rupe zatrpaše.
Poravnao se nemir!
A zvijezda zablistaše jače.

Ti si Petrus

Dok sve drago umine
Ti ostaješ na koncu
Vječnost će, nadam se,
Biti u znaku punine!
Dok kao usamljenik
Na rubu budem zbog Volje
U posljednjem vagonu
Čekat ćeš me na putu
U Visine

Nepoznati znanac

Bio je taj soldat.
Isprva poznat i priznat.

Stotinu je trebalo ljeta
Da taj nepoznati soldat
Nakon ratova raznih.
I bojeva ispraznih.

Pronađe svoj rov
I u novom domu
Možda i navijeke.
Mada blijed.

Postane nov.

Boju silni

Evo me, o boju silni!
Tek se spremam,
pazi na se!
Potrajat ćeš, boju silni
Godinama da se
Varke, privid
Kušnje, prošnje
Sliju pravom Srcu
Zna se!

Kršće

Na kršću razapinjanja
I nepokajanja.

Tek izdahnuti preostaje meni.

Nazvan Kraljem dosljednih!

A zapravo kukavica u sjeni.

Razmišljaj I.

Ako se opet ponovi
Ako se opet jesen
Ako se opet ona javi
Tad će iznova Izopćenik
Tad će On opet
Da se. U njoj.
Pojavi.

PIXIE

Pjesnikinja pod umjetničkim imenom Pixie rođena je u Zagrebu 1985. godine, voli umjetnost i bavi se izradom nakita i raznih suvenira.

Za jednu vilu

Rastegni ta krila krhka
da te vidim kako letiš opet.
Po šumama bajkovitim
i livadama zelenim.
Ponesi i svoju lampicu
da ti osvijetli šumski put.
A čarobna frula nek
zavede cijelu šumu
melodijama nestvarnim.
Zapjevaj tim glasićem
uspavljujućim i toplim.
I otpleši svoj vilinski ples
koji razigra i krijesnice.
Mjesec nek ti obasja lice
i oči sjajne od radosti.
Povedi me kroz šumu
sve do onog
velikoga hrasta da
zakrpamo cipelice od paprati.

Obložit ćemo ih i mahovinom
da budu čvršće za lutanja.
I posipaj malo vilinske prašine
za mnom kada odem.
A mi, srest ćemo se opet
kao i mnogo puta do sada.
U ovom životu ili
nakon svih.

Vrijeme zaborava

zaborava starog načina
života.
opiranja promjena...

Zaborava
na dijete
koje čuči
u zaleđenoj petlji
nekih davnih vremena.

Zaborava
za sva očekivanja
i besciljna lutanja.
Otpuštanja beskonačnih ciljeva,
treperavih želja
koje su postale
dosadne uspavljujuće misli
na pragu zore što budi dan.

Zaborava svih stjenovitih
odvajanja od užegle stvarnosti,
uranjanja u lucidne snove i
pozdravljanja svih ustrašenih
koji propuštaju njihovu lakoću
zaglavljani u mašini navika.

Udaljavanju od molećivih pogleda
koji umiru od želje za spasom.
Dubokih previranja i kopanja
po tragovima smeća
koje kao tinjajuća žeravica
izaziva na dvoboj.

Odazivanju na posljednji šum u uhu
kao titraj razuma što moli za još.

Zvijezde

Želiš li poći sa mnom
dolje do plaže,
pa da legnemo pod
onaj stari bor
koji miriše na smolu?
Pođi da gledamo
u zvijezde sjajne
na crnome svodu
što nam se otvorio
ne tako davno
i rastočio nam misli.
Želiš li poći sa mnom,
da vidiš kako blistaju
u tami bez obzira
na jučer i na sutra?
Pođi, ako padne koja,
pa da zaželiš nešto.
Možemo i prstima iscrtati
onog hvatača najvećeg,

na nebu tvoje svjesnosti.
Hoćeš li poći sa mnom,
 pa da ti obećam
da hvatat će tvoje snove
jer počet ćeš snivat opet?
Pođi, ostat ćemo do sutra,
 pa da mi povjeruješ
 ako kažem
da zvijezde sjajit će
 i tada.

Mostovi

Zapeli smo u vremenskoj petlji
neke druge stvarnosti.
Iskrene, nenametljive.
Minute su se tvrdoglavo
spajale u sate poezije
dok se nismo pronašli.
Izazvali smo čuđenje u sebi.
Konzumirali smo se riječima,
i stopili sa svemirom.
Osjetili smo bujicu rijeke
koja ima snagu izliti se iz korita.
Nošeni uraganom emocija
sreli smo se u beskraju.
Pa možda ipak
rokovi ne postoje,
samo mostovi
preko kojih se
ne usudimo
prijeći..

Miris noći

Topla ljetna noć.
I miris soli u zraku.
Crni nebeski plašt krije na sebi
tisuće treperavih želja.
More sklada najerotičniju pjesmu
udarajući o stijene.
A mladi mjesec obasjava dva gola tijela
dolje na osamljenoj plaži.
Miluju se pogledima i bude požudu u sebi.
Suptilnim energijama izmjenjuju unutarnje svemire.
Poželjela je zaroniti ispod površine stvarnosti.
Odvaja se od sigurne obale negdje u daljinu.
Na tren joj dopušta da ga vodi u noć
i pridružuje joj se tamo gdje plankton vodi svoju igru.
Obgrlivši je nogama privuče ju strasno k sebi.
Prstima joj istražuje udoline meke.
Izmjenjujući dah spajaju im se usne
vlažne poput spilje ideja.
Dodirima potiče mu visine

dok joj jezikom mreška vrat.
I klizi preko njegovog mokrog tijela.
U ritmu valova, istražuju dubine i sijevasu zajedno
u vodenom vrtlogu noći.

Konstanta

Konstantno sanjam isti san.
Nisu uvijek isti likovi, ni mjesta.
Ali, konstantno sam u blizini mora.
Radnja nije uvijek ista.
Ali, osjećaj i boje jesu.
Boje se ponavljaju.
Konstantno.
Žuta, zelena i plava.
Sunce, šuma i more.
Toplina, vedrina i dubina.
Sve je konstantno u nekom pokretu toliko sporom i spokojnom
da se i ne primjećuje.
Vječito prolazim uz obalu i putujem.
Kao neko vremensko putovanje.
Slike proživljenog se spajaju u filmove koji teku.
Ostaju samo mirisi sjećanja.
Pa ipak, osjećaj je čudan, ali ugodno čudan.
Nekakav spoj nostalgije sa neizvjesnošću.
Kao i more koje je iz mirnog, kristalno jasnog, zeleno-plavog

postalo uzburkano, mutno i sivo.
Uznemirilo je brodove usidrene u luci.
Sami su. Nigdje nikoga.
Samo ja stojim uz more.
Promatram jedrilice u daljini zapele u vrtlogu horizonta
događaja.
Gledam u vječnost promjena.
A ništa se nije promijenilo.
Ništa, osim mene.
Nastavljam svoj put uz obalu, prema najljepšoj planini gdje se
spaja sa suncem u zalasku iza nje.
Gore napokon vidim sve.
Sjedim tik uz dušu planine.
Nebo mogu osjetiti, planinu čuti, a sve one rozo-narančaste boje
namirisati.
Sve djeluje nekako logično.
Konstantno.
Ovdje ne postoji vrijeme.
Kao da stoji u tom vrtlogu boja i osjećaja spokoja.
Ali znam da moram poći.
Jedan pogled u more me vraća natrag i sve sporo pretače se u

neku drugu dimenziju stvarnosti.
Sve je opet fluidno postalo.
Shvatim da su prošli dani, mjeseci samo u taj jedan tren dok sam
bila gore.
I opet je sve sivo, bezbojno, brzo.
Kao da se vrijeme ubrzalo.
Teče.
A ja sporo i s neizmjernom tugom i nostalgijom znam samo
jedno.
Da se moram vratiti.
U jedinu konstantu.
U vrijeme.

Mjesec

Bdiješ nad tamom odavno zaspalog grada.
Samo pokoje svjetlo gori u obližnjim zgradama.
Prve snježne pahulje
igraju se na vjetru
i tankim pokrivačem uspavljaju ulice.
Na mojem prozoru podrhtavaju sjene,
a tvoji obrisi sjaje u hladnoj zimskoj noći.
Zavodiš me tim srebrnim pogledom.
Miluješ mi kožu svojom opijajućom energijom.
Budiš u meni želju za razotkrivanjem.
Predajem se u potpunosti tvom vodstvu.
Dopuštam ti da mi rastrojiš misli
i utažiš žeđ za samoćom.
I tako, dok me grliš,
tonem u san
iz kojeg više
probuditi se neću..

Dvije kule

Zaboravljena daleka zemlja,
planina moćna
i rijedak zrak.
Na arheološkim iskopinama
dvije kule stoje.
Hladne, oronule, same,
zastale u vrtlogu vremena.
Jedna, tamna i mračna,
okružena poluraspadnutim bedemima
ostavlja dojam kako je nekoć
na ovome mjestu
vatra tinjala u znak pozdrava
istraživačima s toplog juga.
Sada više nikoga nema.
Tu i tamo koja skitnica zaluta.
Pogled prema gore zastaje
na dva prozorčića
koji kao vjeđe sklopljeni stoje.
Krov se odavno urušio,

i ne brani nebu da vidi
tamu unutra što se proteže.
Nekako, nije ju briga.
Suha trava povija se ukorak sa burom
tik do visokih zidova
koji se uzdižu do nemilih visina.
Ogoljeli i ne tako čvrsti,
njišu se zajedno s vjetrom.
I tako u simbiozi s gustom maglom,
lagano tonu u zaborav.
Nedaleko druga stoji.
mlađa, pitomija, čvršća.
Zidovi udubljenja kriju,
kao kakav mozaik zaigrani.
Doimaju se ugodno,
željni dodira toplinu siju.
Zavode pitomošću oblika
i čeznu za tim rukama
koje će im pomoći
željenu visinu doseći.
Za nagradu dopustit će nakratko

pogled preko zida
ne bi li ih natjerao
da se požele zadržati
u dubinama iza.
Ali zna da puhnut će vjetar
koji otklizat će ih natrag,
sve do temelja
na kojima ne leži čvrstina,
već samo raspucala suština
odsječena od cjeline stvarnosti.

Posejdon

Sjedim uz more i gledam
kako valovi iskre u zalasku.

Morska pjena kotrlja
nemirnog raka po pijesku.

Galebovi uzjašiše nebo,
a jugo podigne svoj glas.

I vile morske zapjevaše
svoju olujnu pjesmu.

Iz daljine približava se
brod s jednim jarbolom

što zveči na vjetru.

Kapetan zaustavlja
svog konja uz mol.

I čeka.

Kosa mu čupava
od divljine vjetra,
markantan, topao, tvrd.

Vladar mora.

Otima sirene

koje se sunčaju na hridima
i odvlači ih u dubine plavetnila.

Pokazuje im svoje carstvo
i priziva olujne vjetrove
i munje što prijete na obzorju.

U dubini toplina isijava
i udara svoj ritam.

Sirene zaplesaše njegovu
zavodljivu pjesmu i izgubiše
se u dubinama.

Noćne oluje počinju tiho,
brzo rasplamsaju igru valova
i do jutra moćnik nestaje
s prvim zrakama sunca.

Svemir

Mislim
o tebi.
Tebi.
O prošlosti
o sada
o prije.
O vatri
koja gori
još.
O sutra
o strasti
o jučer.
Jučer.
O nama
o karmi
o svemiru.
O vremenu
koje stoji
zauvijek.

O svjetlosnim godinama
o crnim rupama
o galaksijama.
Galaksijama.
O mogućnosti
o sebi
o sreći.
O želji
koja tinja
u nama.

MARKO PARADŽIK

Marko Paradžik (Zagreb, 25. prosinca 1987.), maturirao je 2006. na Nadbiskupskoj klasičnoj gimnaziji u Zagrebu, a 2012. diplomirao na Pravnom fakultetu. Godine 2017. upisao je doktorat iz povijesti na Hrvatskim studijima. Bavio se hrvanjem grčko-rimskim i slobodnim stilom i sada je tajnik u Hrvачkom klubu Metalac te predsjednik Udruge „Obnova“ u trećem mandatu.

Vjenčanje neba i zemlje

Posvećeno D. L. i A. L.

Cvrči, cvrči cvrčak na drevnom dvoru,
Dvoru u davnini vremena zaboravljenom...
Obred drevni veže vas u jedinstvu svetosti,
On odražava bjelinu vaše nepokolebljive vječnosti,

Zavjet mirisne i smirene odanosti
Uobličen u zlatni krug vjernosti
Čuje se glas buduće prošlosti:
„Vjera, ljubav i ufanje...“

Hrvač

(iliti *Ad maiorem Dei gloriam*)

Sa životom gordim se hrvam,
Da ga svladam,
Da njim ovladam,
Da njim zavladam!
I boj se ljuti između nas bije;

A publika čovječanstva nijemo gleda...

I šuti,
I bol ćuti,
I smrt sluti.

Talent da u pomoć pozovem nemam.

Samo moja volja tu je
Što u volju Božju se čvrsto uzdaje...

Znam da me Hektorova kob čeka,

Neka samo ona čeka,
Jer moj poraz pobjeda bit će!
Sve dok moje srce Njega slavi!
Sve dok moja pjesma Njega hvali!
Božja zora nakon tamne noći stići će!

Bog

Radost u prsima želi vikati:
Hvala Ti što jesam!
Jednom kada počneš biti, nemoguće je više ne biti...

Zalazak sunca obasjava crvenilom figuru mislioca na terasi
Šeće amo tamo
Misli: Kako je divno biti i kako se milijun teških trenutaka
ne može mjeriti s ovim trenutkom kada sam sretan što jesam...

Stoji bosih nogu na travi, u noći
Zemlja ga puni snagom da gleda
Gleda u zvjezdano nebo i moli Oče naš
Koji jesi na nebesima...

Burek od sira (iliti ljubav kroz želudac)

kruljenje praznine u njenom želucu glazba je za moje uši
ćutim metafizičku glad za hrskavom masnoćom
umjesto cvjećarne odlazim u pekaru,
umjesto buketa cvijeća nosim joj burek od sira,
nisam siguran je li joj je možda draži od mesa, no riskiram...

njena glad je sve snažnija i obuzima me slabost
sjedim ispred kafića i čekam je da dođe, treba biti strpljiv,
ali moja glad nije strpljiva,
od mirisa toplog sira ne mogu više da osjetim njen miris,
naposljetku pojeo sam burek namijenjen njoj...

Alkemija snova

Crni čovjek u izgorenoj kući stoji na gredi, samo što pukla nije.
Sunčano more života što osvježava obale šarenog i žarkog mozaika.

Vrata...

Lagani vidovi komunikacije, talasaju na povjetarcu i povezuju

Kroz mirišljav glas,
Kroz zvučan pokret,
Kroz slatko uho,
Kroz obojeni poljubac,

Vrata...

Mlad čovjek s hrpom papira koji mogu da uguše, u odijelu, u kuću života nastoji ući.
Mediteranska vila prepuna nagih ženskih tijela u međusobnoj dinamici neutaženog erosa.

Vrata...

Fragmenti misli uhvaćeni u atmosferi hladnog intelektualizma pomažu u interpretaciji njene ljepote.

Rune koje su pitane krivo pitanje odgovor su pravi dale vjetrom.

Vrata...

Mjesto gdje stvarnost ima novo ruho satkano od želja i straha.
Ponor pun raznobojnih svemirskih magli gdje se Nesvjesno širi u beskraj.
Otvori..

Baka

Poput očinske figure strogost autoriteta me kori
Na zlu kob nepromišljenosti mladosti moje
Njezin kažiprst me uvijek spremno upozori,
To životno iskustvo iz nje gori dok ona oštro zbori!

Nježno poput majke suze krvave lije,
Nikome osim meni ona tuge svoje isplakala nije:
O strahu, o gubitku, o nesreći, o bolesti...
Ne vidiš li brigu njenu, pitam sebe na rubu savjesti?

Svijetu je ipak ona samo draga i nasmijana
I jela njena njihova nepca maze
I prema svima u nevolji uvijek srca ugrijana
I često oni prema njoj svoju riječ pogaze

Još uvijek čujem glas Bake svoje:
„Pozabil buš ti sve kaj sam rekla ja tebi dečec,
I ne buš mi se setil ni grobec posetiti kad bu mi se na vječni san snilo,
I bilo bu ko da me nigdar ni bilo...“

Bića u daljini

Posvećeno D. Ljubiću

Mi ćutimo ta bića u našim jezgrama
Svjetlost njihova izvire iz iskona vječnosti
Ipak, stalno im prijeti tama nebitka
Uronjena su u prostorvrijeme u kojemu će nestati
U suštini smo kao oni satkani od iste materija nastale iz ohlađene energije
Ipak, zavidimo im na svijetlu njihovog vječnog duha;

Zavidimo njima koje Stvoritelj najviše voli, zavidimo njima koji nas nazivaju
– Zvijezdama

Starost

Djetetovo lice zastalo je između dvije pahulje snijega
Jučer je izbljedilo pred tim licem prošlosti
Ono sja jače od Sunca sadašnjosti
I njegove oči promatraju tvoje iz ogledala mračne sobe
Lice djeteta zamrznuto između dvije pahulje snijega
Hoće li i to dijete umrijeti tvojom smrću?

Sijeda kosa napunjena životom skriva tvoje preobraženje
I fotografija izgubljenog vremena ne može pronaći svoje sjećanje na samoga sebe
Dvije pahulje snijega vječno lebde oko tog zagonetnog dječjeg osmijeha
U tom smiješku bitak tvog nježnog bića te tješi:
„Život utkan u postanak neće nikad više nestati
U vječnosti trenutka on će vječno stati!“

Snovi

(Posvećeno Wong Kar-Waiu)

Izvan vremena i postojanja čežnje srca vladaju;
Pričaju neispričane priče i nemogućim događajima život daju;
Nostalgiju gorku, kad te u javi napuste, ostavljaju;
I nikad, baš nikad, tajnu tubitka do kraja ne izdaju!

Filmske vrpce satkane od plavih sjećanja prostorvrijeme slamaju
Scena: Vožnja tramvajom uz prijatelje i poznanike što se prave da te ne poznaju.

Rez!

Scena: Željeznički kolodvor s kojeg ljudi u nepovrat zauvijek otputuju.

Rez!

Scena: Ulica tvog djetinjstva i Danteova Beatrice na rastanku s tobom tuguju.

Na kraju ne možeš se sjetiti naziv filma kojeg si gledao, samo njegove scene ostaju.

Moj otac

Moj otac je priča ispričana prije moje priče
I nema više njega nego mene
I nema na mom licu više njegove sjene
Ostala su samo tuđih ljudi o njemu priče

Moj otac je poezija napisana prije moje poezije
Grobni mu humak sjetom na život diše,
Dok moja ruka o njemu nespretno nešto riše,
Znam da ga nema više,
Ime mu spominju sve tiše i tiše,
Ostali su samo stihovi od moje majke poezije

Moj otac u meni još uvijek živi
U sinu mom pogled se njegov životu još uvijek divi
U unuku mom prezime mu razbija svaki sudbe oblak sivi
Ostali su samo njegovi potomci u kojima još uvijek živi

IVAN DADIĆ

Ivan Dadić rođen je u Splitu. Završio je Pomorski fakultet u Splitu i potom poručnički ispit. Bavi se kovanjem i teologijom te prevođenjem G. K. Chestertona.

Pitanje

Ima jedna djevojka, zanimljiva i bistra;
Ali velik problem joj dušu guši.
Unatoč tome što uzvišene istine voli,
Slatke riječi joj odveć lako upadaju u uši.
Živim u nadi da će što prije shvatiti kako
Najbolje pitanje koje sebi postaviti može,
Nije što će drugi misliti o njoj,
Već: „Što se tebi sviđa, o dragi Bože?“

Nezahvalnik

(posvećeno itekako zahvalnijem Dini Rušinoviću)

Dragi Emile Ciorane;

Tvoje misli tamne,

suhe, jadne.

Lijep je svijet, divan,

topline pun;

A tvoj jezik kivan,

Otrovni strun.

Samo kukavica vidi uvijek crno

I najgore stavlja pred oči,

Samo oholica odbija iz oka izvadit brvno,

I zajedljivost svima oko sebe toči.

Cinizam, to tek je način

Da se oplemeni misao,

Kao što hranu oplemeni začin;

Sam po sebi on nije smisao.

Pravo je kazat, iznjedriti si znao

Pokoji tucet dobre riječi,

Pokoji vapaj u nebo si dao,

Jer znao si da Nebo liječi.
Al' tvrdo je ostalo srce tvoje
Na ljepotu i ljubav utkane u svijet,
Bordel ti rastače misli koje
Bi zasjale da si duši dopustio let.
Zaogrnut se u tminu je lako i preziru se dati,
Ali ljubiti život teža je i izazovnije stvar;
Pustolovinu u njemu treba prepoznati
I uzeti ga kao dragocjen Božji dar.
Dragi Emile Ciorane,
Uistinu, velik bi mislilac bio
I tvoje misli manje neplodne i tamne
Da si kao težak radio u polju i manje cmizdrio.

Sussex

Klone sunce u purpurnu vunu,
Bijeli konjski repovi po nebu se vijuju;
Nekoć bijele litice sada se rumene
Stidljivo sussešku zemlju kriju.
Tek pokoji zelen brijeg i dolina zablista,
Bijeli kućerak proviri, opruže se šumske sjene;
Noge su napete, srce mi već gori,
Žudno želi otkriti tajne njene.
Puteljci njeni sličie domu mom,
Sunce hrašču daje isti zlatni sjaj;
Il' mi se to tek pričinja jer u njenoj nebeskoj ljepoti
Svaki čovjek prepozna svoj Zavičaj.
Prošetat ću jednom brežuljcima tvojim
Preko puteljaka što vijugaju se i lome;
Do pjesme canterburiyevskih zvona hodočastit,
Okrijepit dušu pored kostiju svetog Tome.

Sustipan

Izvukao si me iz tame mojih misli
Kada si na mene prosuo komadić raja.
Jutarnji pjev ptica krasi tišinu, sunce probija krošnje,
Zvona dozivlju iz dalekog kraja.
Hvala ti što sam živ.

Smiraj dana

Sunce lagano tone.
Noć me obavija poput svilena plašta.
Sa svježim proljetnim povjetarcem
Razgoni se svaka misao ohola i tašta.
Osjećam tračak Vječnosti.
Kao što cvijet pušta korijen u zemlju,
Pa s tim zagrljajem jedinstvo tvore,
Kao što se stabla dahom vjetra
Klanjaju i šumore;
Tako i ja želim biti s Tobom.
Sunce lagano tone, i sva ta ljepota šapće
Kako na ovom svijetu nemamo samo muku.
Hvala ti što sam stvoren tako čudesno,
Hvala ti za djela tvojih ruku.

Zdravica

(posvećeno Ivi i Nikoli)

Na King's landu gdje se vjetrenjača vije,
Gdje crvena cigla Bellocovo nasljeđe krije,
Gdje u svakom kutku proljetni cvijet pupa,
Gdje engleski duh izvire iz svih pukotina i rupa.

Kada ćemo braćo moja
Te vijugave staze stavit pod noge,
Kada ćemo pod otvorenim nebom noćiti,
Nizati i prepričavati pustolovine mnoge?

Zar ne čujete već kako se
Porter pjenušavo toči?
Zar ne čujete kakvu pjesmu nam
Dragi čiča William sročī?

Pođimo opet tamo gdje
Arun tiho mrmori,
Gdje vjetar među
Susseškim hraščem šumori;

Sjednimo uz vatru, prisjetimo se
Chestertona i Belloc;
Budite uz mene braćo dok mi suza
Bude tekla iz oka.

Jesenski Vjetar

Stiglo je vrijeme kada oblaci
Vrhove planina i brjegova kriju;
Kada svaki list oblači novo ruho,
Kada nabujali potoci niz udoline liju.
Bude se zmajevi s planina svojih,
Obavijaju im vrške i s gromom riču;
S vodom naviru trolovi iz šumske špilje,
Orke i goblini kao gljive niču.
Stiglo je vrijeme za borbu svetu,
Kada se iz stijene Mač svetosti vadi;
Stiglo je vrijeme za dobro pivo
Dok se iz dimnjaka svakog veselje kadi.

U tišini

Noćni vjetar šapće lišću o tvojoj ljepoti,
Zrikavci pjevaju o tvojoj slavi;
Mjesec svojim srebrom tvoju ljubav
Zaodjeva zanjihaloj travi.

Na zlatu ikone
Treperi grimiz svijeće.
Lik tvoj je nepomičan;
Sve će proći, al' tvoja Riječ neće.

Blago onima koji borave u domu tvome
Slaveći te bez prestanka.

Kišni dan u zatočeništvu ureda

U uredu sjedim,
Među zidinama ekrana što zrače.
Mjesto tu mi nije;
Bijes u meni vrije
I na dverima pristojnog ponašanja
Bati sve jače i jače.

Ruke bi vitlale alatom čovječnijim
Od tipkovnice i miša.
Kosom bi kosio polje,
Il' bi užgao vatru još bolje!
Pa neka pjesmu usklade
Čekić, nakovanj, grom i kiša.

Razbit ću ove ekrane
Što me zarobljuju i guše.
Sasjeći ću kablovske zmije
Jer mjesto ovdje mi nije!
Pobjeći ću u radionu il' u šumu,
Stvarati ljepotu i ukrašavat hram svoje duše.

Šetnja u voćnjaku

Šetnja u voćnjaku

Pala je sjenka zla na svaki vrt
Kad je iz vrta čovjek prognan bio;
Al blagoslovljeni su svi ponovo bili
Kada si u maslinovom vrtu krvav zanos lio.

Od tada svaki vrt je postao zaklon
Gdje se sakrit može tjeskobna duša;
Da je utješi noćna pjesma zrikavaca
Koju si sigurno i ti sluša.

Vrt je ponovo postao mjesto sastajanja
Gdje anđeli ponavljaju tajanstvene riječi
O prihvaćanju Kaleža boli, muke i
O patnji koja cijeli svijet liječi.

MARKO MUSTIĆ

Marko Mustić magistar je sociologije na Filozofskom fakultetu u Splitu. Tijekom studija sudjelovao je kao gostujući predavač na međunarodnom i regionalnim simpozijima na Filozofskom fakultetu u Splitu i Filozofskom fakultetu u Zagrebu. U svibnju ove godine predstavio je svoj završni rad iz područja sociologije pučke religije (Religijski i društveni aspekt Sudamje – stavovi studenata Filozofskog fakulteta u Splitu) u sklopu predavanja „Simboličke pučke fešte kroz religijske i društvene aspekte“ održanoga u prostorijama Matice Hrvatske u Splitu. Aktivni je član udruge „Obnova“ u čijem je istoimenom časopisu objavio nekoliko svojih književnih uradaka. Također je član Matice hrvatske i Hrvatskoga sociološkoga društva.

Mir

brdovit put, urušene kamene stube
krošnje osušenih stabala propuštaju odabrane zrake svjetlosti
topli zrak i miris proljeća

umorne noge se uspinju do vrha
zvukovi prirode iz dubine
putovanje koje vodi do spoznaje
što se ga očekuje na vrhu?

prostor omeđen kamenim zidićem
dosta crvene zemlje i malo šljunka
svježi povjetarac i bistri pogled na svijet
more mirno poput ulja

otoci prekriveni izmaglicom i jedrenjaci u daljini
zaštićen pod modrom kupolom i uspavan sunčevom toplinom

Pakao na zemlji

Betonski termitnjaci ispunjeni ljudskim životinjama

Asfalt prekriven beskonačnim slojem prljavštine

Masa ljudi drhti od straha i mržnje

Svaki dodir se izbjegava

Svaki pogled se izbjegava

Lica bez izražaja

Povorka maski

Okružena jadnom kulisom

Krčljava stabla ograničena u svom getu

Produkt plana osmišljenog u ljudskom umu

Labirint iz kojeg nema izlaza

Staklo zamjenjuje beton

Osvajaju se visine

Podižu se kugle babilonske

Priroda je pokorena

Znanje je izgubljeno

Čovjek je izgubio dušu

Učitelj

Vedar i veseo
Nasmijana lica
Prenosi vječno znanje djeci čovječjoj
Ne boji se grješnika
Ne boji se izdaje
Pojavljuje se u svakom dobu
Dolazi u različitim oblicima
Mnogi su čuli za njega
Malo ih ga istinski poznaje
Ne boji se smrti jer zna
Da sve što ima početak ima i kraj
Ali Riječ koja sve drži je vječna

V

Bude se u sred noći
Uplašeni i obliveni hladnim znojem
Dezorijentirani i izgubljeni unutar sebe
Raspored sobe čini im se neobičan
Odraz u ogledalu čini im se stran
Kako se prepoznati?
Bježe u umjetno stvoreni svijet
Plove morem beskorisnih informacija
Mreža laži, preuveličavanja, histerije i požude
Nema jasnog odgovora
Autoriteti su svrgnuti i njihov poraz se slavi
Slave i tuguju
Kao mladić koji pobjeđuje oca
Razbili su iluziju i ponižavaju se banalnostima
Slave lažne proroke i uzdižu glupost
Kad sve postane nepodnošljivo
Kad dođe vrijeme da pobjegnju od svog odraza
Povlače se u svoje špilje
I uvjeravaju se da kraj nikad neće doći

Tamni pratitelj

Uvijek je blizu, odmah iza leđa
Poput sjene, ne možeš je uhvatiti
Ljudi drhte pri pomisli na nju
Knjige kažu da su je mudraci nadvladali
Mnogi u to sumnjaju
No svatko vjeruje u nju
Njena je neizbježnost zastrašujuća
Vjerni je pratitelj ljudskog roda
Svatko je susreće u samoći
I rijetki su oni koji se pripreme za nju
Ona predstavlja nerješivu zagonetku
I blizu je čovjeku kad je tih
Pomisao na nju ga pritišće u nemirnim snovima
I besanim noćima
Kažu da je izvor svakog straha
Jer i najjače lišava životnog daha
Ne mogu joj pobjeći ni kraljevi ni sluge
No mnogi su pokušali na razne načine
Shvati ovu istinu lijepu i strašnu

Ljudsko tijelo je ograničeno na zakon propadanja
Ljudski um nije još spreman za dimenzije tajne
Zato se prepusti njoj
Jer moći nad njom nemaš
I kad tvoj trenutak dođe,
pridruži se milijardama koje su prošle kroz njena vrata
u područja nepoznata

Nevjernik

Usmjeravao je svoj pogled prema nebu
Predavao se svetim ritualima
Provodio je vrijeme uz svete spise
Ponekad su ga inspirirali snažno, poput prve ljubavi
Ponekad mu se učinilo da u njima nadzire vrhovnu Istinu
I u tim trenucima, osjećao je spoznaju u svom srcu
Brzo je došao pad, nošen ohološću, požudom i strahom
Praznovjerje je njegova religija, on ne poznaje Istinu
Pokušava je uhvatiti, ali ona mu bježi
Što to oni imaju, a on nema?
Postoji li nešto što treba spoznati?
Traži sigurnost i utjehu, traži nebesku zaštitu
Ali nije dostojan kraljevstva
Bogohuli i zaziva Boga
Mrzi molitvu i tišinu, gadi mu se ispovijed
Radosno se vraća na svoj grijeh kojeg više ni ne osjeća
Nema više srama, nema osjećaja krivnje
Isti je kao i oni koji su izabrali zemaljski put
Gradi hram i nastanjuje ga idolima
Predao se u vlast kneza ovog svijeta

Odraz

Prepoznajem te u svom odrazu
Poznate su mi tvoje neprospavane noći
Poznata su mi buđenja u strahu i dezorijentiranosti
Gubiš se često u mutnim snovima
Prije ili kasnije, moralo je doći do toga
Život ne štedi udarce i ravnodušan je prema ljudskom crvu
Prepusti se zaboravu i odaj se porocima
Ne, nisam izgubljen i znam kamo idem
Dopusti mi da te povedem i ne boj se noći
Vrijeme ruši, proždire i probavlja materiju
Život ljudski je kratak, a vječnost je nepojmljiva
Izgubi se u bezvremenu
Neka šuma crnine i zaborava prekrije svijet
Neka vatra pokori oblake i otkrije lice svemira
Poleti uz mene prema središtu svega
I ne boj se
Nagoni su tvoji prijatelji i kroz njih ćeš pronaći život
Strast, požuda, oholost i ljubomora spomenici su životinji koja
poznaje sebe

Podigni hramove bogovima i žrtvuj nedostojne
Naoružaj se i zaštiti tijelo oklopom
Idemo u neizvjesnu bitku, bitku svih bitaka

Djetinjstvo

Sve je u svijetlu i toplih boja
Prijatelji su svugdje
U igri prolaze dani
Srce je čisto i ne poznaje rane
Vrijeme nema kraja i strah se ne poznaje
Nema tuge ni nesreće, nema ni misli o nesreći
Pričaju se priče i uživa se u čarobnim detaljima
Smjenjuju se godišnja doba i sve ima svoj ritam
Kako je bilo na početku, tako će biti na kraju
Bio je nekad i opet će biti sretan

Uspavani zavičaj

Daleko od uplašениh očiju i ubrzanih koraka nogu čovječјih
Zaštićen oklopom zaborava i okrunjen tornjevima majke Zemlje
Pripada svima, no nitko ga ne priznaje
Vrijeme i prostor se u njemu prelamaju
Kao zrake sunca kroz gustu krošnjу u tamnoj šumi
Život ga napučuje i obdaruje bogatstvima zemalјskih rajeva
Pod njegovom površinom debelo korijenje isprepliće se u gustu mrežu
Mrežu koja održava sam svijet na životu
U njegovom središtu hram je podignut
Kroz prostorije odzvanja jeka božanstvenih pjesama
Oltar koji se uzdiže prema izvoru svijetlosti
Mjesto štovanja je davno napušteno
Mahovina prekriva zidove
Rijeke donose hladnoću i odnose tugu

Slika

Uspavanog lica, kože bijele poput mlijeka, usporenim korakom
prolazi kroz proljetnu livadu
More žute, bijele i zelen boje leluja pod njenim stopalima,
smaragdno zelene oči gledaju s ljubavlju na svijet oko sebe
Bijela haljina cvjetnog uzorka sramežljivo se privija
uz njeno tijelo
Povjetarac je tako mirisan i nosi ugodnu toplinu
na svojim krilima
Pčele se goste cvjetnim sokovima, priroda otvara svoja vrata
Ona nosi široki žuti šešir na glavi i žuti cvijet u ruci
osjeća sebe i život takvom snagom da je to u potpunosti obuzima
prepušta se postojanju i u svaki trenutak rasteže u beskonačnost
Pogledom bere svaki cvijet oko sebe, svaki cvijet u sebi sadrži
svemir u kojem i ona živi
Na svakoj travci je kapljica vode
koja u sebi nosi jedno njeno sjećanje
Legne na travu i raširi ruke, toplina sunca je brzo uspava,
granice se gube
Vrijeme gubi svoje značenje
Uranja u kozmički ocean pun svijetla i beskonačnih zvijezda i
beskonačnog života

JOSIP VDOVIĆ

Josip Vdović rođen je 29. svibnja 1992. godine. Diplomirao je povijest na Filozofskom fakultetu u Zagreb 2012. godine i radi u osnovnoj školi kao učitelj povijesti.

Kajanje

Oj, tuge li mi i patnje,
u srcima ljudi grešnih.

Hoće li se spasit, tko zna,
kada ima i dobrih i zlih.
Kao noć, zlo im obavija dušu,
kao vjetar im onečišćuje dušu.

Molim te Bože, koji čistiš dušu svakog zla,
očisti sve ljude zla,
kako bi mogli čistih duša, služiti Tebi.

Oprosti ljudima grijeha, a i meni s njima,
Da mogu služiti Tebi,
našem Bogu.

Izlij svoga Duha na zle i dobre,
da bi se očistili zla svoga,
a i meni daj snage da služim Tebi,
zajedno s drugim ljudima, kako bi svijet bio ljepši.

Molim te ostvari mi tu želju da bude mir,
na svijetu i da svi ljudi dođu u Tvoje kraljevstvo. Amen.

Ljubavno pismo

Ima jedno malo srce,
srce koje voli te.
Ima jedan mali dječak,
dječak koji voli te.
Ima jedan osjećaj,
ljubav se zove;
stanuje u srcu
dječaka malog.

Ima jedan Bog,
koji postoji,
koji sretan je zbog ljudske sreće.
Ima jedna mala ruža,
to si ti,
ima jedan mirisni cvijetak,
to si ti.

Nema riječi kojom bih mogao,
mogao izraziti taj osjećaj.
U srcu mi živi vječno,
znaj da ga podijelit želim s tobom.

Znaj, na kraju,
da volim te,
da si ruža meni,
cvijetak lijep.

O premili Isuse

O premili Isuse,
o preblaga svjetlosti,
milosti puna,
oprosti mi grijehе moje.

Padam na koljena,
u jadu i bijedi svojoj,
molim Te da milošću Svojom,
izbrišeš moje bezakonje.

I još dublje u molitvu padam,
o Isuse presveti,
smiluj se meni,
meni službeniku Tvome.

U boli srca,
okružen bukom svijeta,
vičem, derem se,
da me čuješ, o Isuse.

A kada čujem sveti glas Tvoj,
kažem si,
čuje me Isus moj,
ne trebam se derati.

I bol ta teška prestaje,
popuštati počinje,
liječiš moju ranjenu dušu,
o Isuse, Bože moj.

Pogledam zatim svijet ovaj,
sve ljude njegove,
ugledam tamu,
obavijenu maglom.

I opet u tugu se bacam,
srce mi plače,
molim se,
o premili Isuse, smiluj se.

A ti me gladiš,
tješiš dušu mi i srce,
govoriš, dobro će biti,
samo vjere imaj.

I nada je opet tu,
i srce moje zacjeljuje,
i ljubav se nova rađa,
u srcu mom.

O premili Isuse,
svjetlosti moja,
daj mi vjeru i ljubav,
da ljubim i vjerujem.

Da kada dođe čas da odem,
da mogu reći,
hvala Ti, o predobri Isuse,
što si me vodio kroz svijet.

Pjesmu ti pišem

K. M.

Pjesmu ti pišem,
vilo iz bajke,
po papiru rišem
za tobom hajke.

Tko nađe te
neka dođe meni,
da nađem te,
anđele, u sebi.

U srcu plamen gori,
duša moja te traži
na zelenoj gori.

Izgaram u plamenu što prži;
nije mi žao,
jer znam - to dio je anđelove srži.

Kao da se

Kao da se vratilo
svjetlo u magloviti
svijet, probudila se
božanska tvorevina
života.

Bistar pogled,
bistre misli,
probuđena osjetila -
nejasna budućnost.

Probudilo je
ugodno sjećanje -
još sam živ,
još sam živ!

Pokreće ta
božanska tvorevina
svu aparaturu;
traži izvor koji
ju probudi.

Poznat, a nepoznat,
mio, a nejasan,
poput prvih zraka
sunca nakon oluje.

Kao da se vratilo
svjetlo u magloviti
svijet, božanska tvorevina
života, ošinuta je
životom.

Hoće da joj
izvor bude blizu -
pjesnik vjeruje da
ćeš ga naći,
zadržati uz sebe

Stihoklepac

Niz trzaja uma,
stih po stih,
nanizane strofe,
i sklepana je pjesma.

Alat mi pisaljka,
podloga papir -
tu dušu
istresam.

Riječi moje upija
bilježnica -
priča o meni.

Taj sam, stihoklepac,
i to ostajem.
Svjedok sam stihoklepštine.

Osmerokrakac

Gmiže osmerokrakac po betonu
plaže, izvučen iz svoga
skrovišta kamenog.

Glava mu se napuše
pa ispuše, izmigoljit'
se želi na
slobodu.

Malac tek izlegnut, osuđen
je na lutanje s ruke
na ruku, s ruke u kantu,
iz kante na
beton ...

Pravi *photo session* oko
njega, zvijezda je dana,
dok bori se za
život.

Evo, već je zaboravljen
u kanti, a znatiželjnih
očiju više
nema.

Tu je tek pjesnikovo
žaljenje nad njegovom
sudbinom.

„Da si veći osmerokrakče
ne bi mi te bilo žao.
Ovako tužno mi je
srce.”

Već lonac krči, a malac
se guši. Bio je zvijezda, a
sada je
„večera”.

Pjena

Pjena skakuće,
igra se pred
očima, jednostavna.

Zaigrana raste,
s njome i sila,
pa uključuje u igru
male bubuljke,
što plivaju u vodi.

Uspinje se pjena,
evo nebo će
doseći,
u igri,

bubuljci ju prate,
no igra im
preteška.
Padaju u

pličinu.
Sada pjena
krene dolje
igrajući;

ushit, pa
šum i prasak.
I eto već
nova pjena igra,
jednostavno i bezbrižno.

A za njom slijedi
beskonačan niz
razigranih pjena,

koje prati šum i prasak,
koje prati igra.

Mrak

Crnilo. To je sve što vidim.

Za mene nema dana,
poznajem samo noć,
mračnu i tamnu noć.

Čujem glasove. Govore mi.

Ja ih slijedim i pitam se
odakle dolaze.

Pokušavam napipati
izvor bar jednog od tih glasova.

Ne uspijevam. Da li su
uopće sa ovoga svijeta?

Ne vidim. Oko mene je mrak.

Glasovi se sve slabije čuju.

Pružam ruku, vičem:

„Vratite se!”

Nastupila je tišina.
Vječna noć postala
je još strašnija.

Bojim se jer sam sam.
Sam u tami. Sam.

Spuštam ruku
koja traži dokaz
da nisam sam.

Tada osjetim čudnu
toplinu na ruci,
pa mekoću dodira
nježne ruke.

Osjetim ruku na ramenu
koja me okrene,
cjelov vlažnih usana
na čelu.

„Tko si?”
„Ja sam, tvoja majka.”

Kapljica

Leti iznad stijene,
rođena iz sudara
mora i kopna,
izdvojena iz vala,
iz širokog mora.

Uspinje se k' oblacima,
igrajući se s pjenom,
okupana zrakom sunca.

Poput galeba jedri
na vjetru,
što je nosi nebu -
tada zanos prestaje,
kapljica pada.

Opet se stapa
s beskonačnim
plavetnilom,
postaje plavetnilo.

I sve se ponavlja,
poput pjesme,
u ritmu, i opet,
i opet, i opet ...

JARMILA GOSPODNETIĆ

Jarmila Gospodnetić rođena je 28. 3. 1952. u Zagrebu gdje je završila Jezičnu gimnaziju i Filozofski fakultet. Osim poezije piše i kratke rime za djecu („Vilinske uspavanke“) i dječje priče o dobrojutricima.

Blue line

Mene nitko nije ostavio
ja sam se rodila napuštena
bez ičijih tragova.

Moj hod unatraške
gazio je vlastite stope
do nestajanja.

Nepostojeća
nedodirljiva i nečujna
samo unutrašnja
svjesnost postojanja.

Moj je svemir prazan
a moja praznina
svemirska.

Ja ne dajem ruke jer ih nemam
i ne prihvaćam ništa
jer nemam čime.

Izvan mene lebdi mi duša.

Dođi sakupi me

Traži me

Nađi me

Zagrli me

Čuvaj me

Ne daj me

Najčvršće

Beskrajno

Stvaram se

U vilinske nježne ruke
kapnu kap iz moje duše.

Čaj od pelina

Još uvijek čekam taj čaj od pelina
sa kapljom meda sa usana
gorak i vruć od ključanja.

Na vrtnoj stolici vitičastog naslona
između kokoši i vrabaca
sjedim ruku položenih u krilo
spremna na ubačen otrov
na zadnji pogled u plavo.
I još kratko maštam da je ljeto
i da vjetar
što sutonom sve hladniji biva
ne koči moje prste
dok čekam taj čaj
da ih možda ugrije
a možda otruje.
A možda sam samo sanjala
i čaj i vrt i vitičastu vrtanu stolicu.
Možda je sve ovo tek
jutarnji bijeg sna
nazad u neprozirnu noć.

Čuđenje

Zar postoje vile
Upita noć zvjezdanih očiju.
Zar krila sjajna
na leđima nose.

A ja šutim
jer riječ ljudska
odgovor ne daje.

Zar postoje vile
upita dijete
očiju punih svemira.
I razlije blagost
nevinom radoznalošću.

A ja šutim
jer riječ ljudska
odgovor ne daje.

Zar postoje vile
upita me ljubav
očima sjevjerujućim
drhtavo ko osjet sam

A ja ljubav pogledam
u oči
začaravajuće
i ona nam
bez riječi ljudskih
raširi krila
da ogrlimo zvijezde.

Probudi me

Ispleti mi košulju
od polena cvjetnog
sa mirisom plavim
od podneva ljetnog.
Povedi me put neba
pod oblake bijele
gdje bi ptice rajske
suncu letjet htjele.

Operi mi ruke
u jutarnjoj rosi
prospi cvjetne lati
svud po mojoj kosi.

Oбриши mi suze
otvori mi oči
i rasprostri sunce
preko moje noći.

Ribolovac

Na zavoju rijeke
zatekne me putnik
sa štapom ribarskim
i tuđim osmjehom na usnama.
Oči mu velike ko nebo,
svjetlucave ko noć.
Ukrade mi pogled,
sakri ga u svoj.
Nepostojeću, na put me povede
do velikih riba,
do nepoznatih dubina,
daleko od obale
moje, znane.
Otvori mi dvore podriječne,
svilene od mulja
i maha vlažnog.
Sjajne od vode i biserja,
mirišljave od neznanog opoja.
A ja mokra od sopstvenog rađanja

novi život dišem kroz brzace.
Gutam zrak,
grabim nepoznato.
nesvjesna vremena i života
srljam kroz virove
i sukam preko sprudova.
Pijesak u oči ulazi,
vid postaje voda.
Voda kroz mene teče,
kamenje oštro ne osjećam,
zvukovi prilaze muklo.
Zamućen pogled klizne niz tok.
Putnik odlazi dalje.
Ja ga slijedim samo
kao kamenčić sjećanja
zakotrljan po dnu rijeke.

Vilovanje

Pokaži mi vilo
svoje bijele ruke
ne skrivaj ih pod velom zvijezda
nit pod lišćem zimskim
što ti čipku mraznu
ovija uz zapešće.

Izvuci makar dlan
koji na grudima griješ
da vidim jesam li
ugrljena u njima.

Pokaži mi vilo lice
sakriveno u noćnoj krošnji
pogledaj u mene
očima nebeskim.

Pomiluj me
da se utopim u trncima
da vidim
jesam li priljubljena uz tebe.

Pokaži mi vilo krila
vezena mjesečevim nitima
na sutonskom platnu
da im čujem šum
i osjetim pomaknuti zrak.
da vidim
letimo li još uvijek zajedno.

Postoje li još
naša zlatna kraljevstva
sa kupolama sjajnim
što nebesa dotiču.

Ili samo sanjam
bačena na stijene
zaklopljenih očiju
ruku dignutih u predaji
lutajućeg uma
i polomljenog tijela.

Paulovnja

Posadit ću drvo paulovnije ispred tvog prozora
da se penješ do neba
i gledaš žute divove plavim očima.

Nacrtat ću rijeku zelenu i bistru
da stope bijele uranjaš u nju
i mamiš ribe bljeskave
da plešu oko tvojih zglobova.

I sunce ću iz dječjeg crteža izrezat
da ti sjaji rumenilom
preko uskih obraza
i mami usne u osmijeh.

Prekopat ću zemlju usahlu
da ju puniš cvijećem
i slikaš proljeće blatnim prstima
po nebeskoj pozadini.

Ptice ću zamolit
da od jutra pjevaju za tebe
pune te cvrkutom
dok ne poletiš.

A ja ću uvijek biti tu
na plamenu koji pališ šutnjom
u mom poklonjenom nemiru
umivena zabranjenim suzama.

Odrezane kose, otkinutih noktiju
krilata i nespremna
u vječitom očekivanju
uspavana samo jednim grčevitim snom
onim u kojem me zoveš k sebi.

Pjesma

Napiši pjesmu draga
neku visoku planinsku
da ju pjevaš glasom umilnim
dok u polju berem kukuruze.

Napiši pjesmu za rijeku
široku i duboku
da ti glas kroz vode teče
dok moj čun mirno pljuska
a ja lovim ribe zelene
i punim pletene košare.

Zanosnu jednu napiši
da se ori
a ja ću dizat jata kosova
iz mladog žita.

I za nas jednu napiši
tihu i noćnu
da ju pjevamo zajedno
sakriveni od mjesečine
dok u podsčaju lovimo
razletjele krijesnice.

Za M.

Rekla mi je da me voli
tisuću puta
i da šta me briga za sve
kad sam vila.
I rekla mi da sam joj
sestra najdraža.
I grlila me na svakoj fotografiji
i plesala sa mnom do
izlaska sunca na Mikulu.
I nerado dala pola sendviča.
Pričala mi je sve svoje detalje
a ja sam joj poznala
svaki pogled i izraz lica
i svako odsutno
grickanje usnica
i nervozno kopanje
uraslih dlaka
i svako smijanje
od kojeg je ostajala bez daha.

I samo sam ju
još više voljela.
Rekla mi je
draga, nikad od tebe kurva.
I grlila me kad sam plakala
i nosila mi vodu
i vukla me doma i slušala satima
dok joj ne bi dojadilo
pa bi vikala da je dosta.
I uvijek cvilila od zanosa
na moje boje
koje su baš i njene.
I rekla mi da nikad za nju nisam napisala pjesmu
a ja nikako nisam
čekala sam ju da dođe sama
jer pjesmu nikad
nisam znala isforsirat.
A za nju ni ne bi.
Zato sam ju čekala da dođe sama.

Pehar

Sipaj mi piće opojno
u pehar sjajni
što čeka
na stolu od crnog ebana.

Ovij me kalikom i svilom
čvrsto
da me kao tijelo tvoje
stegne oko bedara.

Velom prstiju zakrili mi lice
umiljeno na tvojim grudima
dok slušam otkucaje naših života.

I ne govori ništa
ova priča se čita
iz očiju i dodira
i ostavlja pečate na usnama
lišena potrebe da itko pobjedi
u toj igri zanosa
samozadovoljna u potpunoj predaji.

Sipaj to piće i opij me do sna
da se ne probudim ovog proljeća
nego da ostanem sanjat
u čahuri
od čula i zvijezda
sve dok ne utihne čitav svijet
onako kako utihnu ptice pred oluju.

I tada, tek tada mi stegni ruku
i reci: „Dođi“...

TOMISLAV SMOLJAN

Tomislav Smoljan, esejist, novinar i pjesnik, rođen je 1988. u Međugorju. Diplomirao je teologiju u Zagrebu na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Godine 2015. objavio je jednu zbirku poezije pod nazivom „Poezija“. Do sada je objavljivao u različitim časopisima i zbornicima te je nagrađivan od kulturno-umjetničkoga društva „Spark“.

Uspomena

Šetao sam s vama one noći kroz park,
spavalo je: zelen, cvijeće, klupe i drveće.
Šetajući bez vas, u posve drugoj noći,
probudiše se gordo u samoći.

Barke koje plove

Barke koje plove nemaju puta,
barke koje plove nisu slijepe,
ali od njih ipak većina zaluta.
Čuješ li pjesmu barki koje plove?

Te barke ne voli more, i ne mogu same graditi svoj val.
One se njišu gore, dolje, u nadi da će pronaći svoj žal.

Prekrasne barke ponosno nose stjegove različitih boja.
Oluji, oseci i plimi prkose;
Ostaju hrabre, barke koje plove.

Kao da ne vjeruju vremenu, gle kako mijenja života tijek.
Ili ono za što se daje život,
uništiti
ne može
vijek?

Tvornica

Veliki stroj gleda radnika,
radnik gleda veliki stroj.

Tko će prije crknut
pod teretom rada?

Stroj crknut neće,
švapska je to namjena.

A ako radnik crkne,
dolazi zamjena.

Kasno u noć

Stajah pokraj prozora, ne znam zašto,
ja laptop, TV i... ma samo nas troje.

Nešto poput snijega i kiše pada,
a ne znam što je.

Tada se prenuh brzo
i shvatih da sam usred sanja;
Ja sam ulični vjetar što se trzo,
i meki lavež što odzvanja.

Odmah dobih snažna krila,
slomih smiješnu granu neku,
pozdravim ljutog automobila,

i nestadoh
u daleku.

Otpor

Kiša, tuče.

Grom puče.

Treba uzeti na nišan
oblake iz kojih pada kiša.
Ispaliti stotinu raketa i više

za

svaku

kap

dosadne

kiše.

Terorist

Smrt mu je blizu

kao zrak oko njega,

živi u mraku, svjetlost ne pozna.

Jeza mu je prijatelj, zabrinut nije, baca kocke i smrti se smije.

Da li taj čovjek mučenik je bio, ili nikad život nije prepoznao?

Ratnik koji život ne cijeni nije ratnik nego grobar nijemi.

Ratnik koji život svoj baca i s njim drugog sretnijeg krade,
nije ratnik nego grobar nijemi.

O ratniče zašto ti srce šuti,
zašto ne progovoriš jezikom svoga roda!
Ili si hrabar, ti mačore crni,
kad možeš tek tako izaći pred Boga?

Partija mijenja povijest

Partija mijenja povijest,
od nepoćudnih informacija brzo čisti.
Dogadjaji su postali drugačiji,
a ni datumi nisu više isti.

Partija mijenja povijest,
crno-bijela podjela pada na plodno tlo:
pobjednici su apsolutno dobri,
neprijatelji apsolutno zlo.

Partija mijenja povijest,
oni znaju što rade;
Kreirajući ono što je bilo,
bolju budućnost nesebično grade.

Zgrabimo udžbenike, očistimo naočale,
otvorile su oportune sfere.
Najposlušniji i najgori među nama,
ostvarit će najbolje karijere.

Nostalgija

Ponovno se povlačim s mora ka kopnu
umoran od starih iluzija s novih ekrana,
ležeći na palubi maestral molim
za ljekovita svojstva Mediterana.

Ponovno se povlačim na olupini broda,
priznajem, plovio sam protiv struje.
Od velikih valova spasio me Učitelj
misteriozni koji je stišavao moje oluje.

Potopit ću brod, neka spava kod
alga i bisera sjene;
Nikada više istih mora,
nikada više iste pjene.

Godinama u gradu s prijateljima u
večernjoj šetnji znanom lukom, na
zov mornara u brodove tamne
kroz plavija mora, odmahnem rukom.

I kada prođu godine kao tren
ponekad gledam čeznutljiv i tih,
potajno se nadam da brod potopljen
može uskrsnuti kao izgubljen stih.

Izvještaj s linije života

Cilj se pokazao kao bljesak u daljini
u mrklomu mraku ovoga svijeta.
S prvim koracima ostavismo povijest
oslobodivši se autoriteta.

Isukasmo mačeve iz korica preobraženja.
Dok krv u žilama bjesni i poklik se čuje jak
neki od nas povikaše: Strpljenja!,
A mi hrabri poletjesmo u mrak.

Jurišom istrčasmo na bojno polje,
ali jao; Očaj, krik, samoća, suša!
Umjesto na ljute neprijatelje svoje
Naletjesmo na jeziv prikaz vlastitih duša.

3. studenog

žuto,
i skladno
svirao je
ulični svirač,
kasna jesen,
hladno, niz
cestu voze
sanjke uspio
je svirao
toplo realnost
prekriše
bajke i kada
je htio
da svu je
izbriše note su
padale, tiše, tiše

KNJIŽEVNI PROGLAS OBNOVAŠA

Mi, pjesnici okupljeni oko književnoga kruga „Obnove“, ovim putem iznosimo načela koja će biti temelj naših zajedničkih književnih radova u časopisu „Obnova“:

1. Načelo života:

Mi volimo i želimo slaviti život, onaj zemaljski i onaj vječni koji ima prednost nad zemaljskim jer njemu teži naša besmrtna duša. Mi pjevamo kulturu života naspram kulture smrti onako kako je ona prepoznata od pape Ivana Pavla II. u enciklici „Evangelium Vitae“ 1995. godine.

2. Načelo anonimnosti:

Mi smatramo svoja književna djela važnijima od nas samih te ih darujemo zajednici u kojoj živimo. Mi smo samo mediji kroz koji simboli našega naroda govore i zato ne smatramo važnim svoja imena i privatni život vezati uz svoja književna djela. Stoga svoje radove objavljene pod ovim proglasom nećemo potpisivati svojim imenima i prezimenima.

3. Načelo tradicije:

Mi prenosimo običaje i vrijednosti naše kulture te poštujemo duhovne pretke iz naše književne povijesti koji su postavili temelje naše kuće opstanka. Naša je sveta dužnost tu kuću opstanka nadograđivati, uređivati i ako se javi potreba – obnoviti je.

4. Načelo domoljublja i rodoljublja:

Mi čuvstva domoljublja i rodoljublja uzimamo kao pokretačku snagu svojih književnih radova.

5. Načelo identiteta:

Mi se ne odričemo svojega identiteta! Nacionalni, religijski, spolni i kulturni identitet važan su dio našeg bića te nas ne ograničavaju, već nam daju posebnost i mogućnost da pomoću njih gradimo svoje književne radove.

6. Načelo zajedničkih motiva i tema:

Mi se ovim proglasom obvezujemo kroz motive i teme ugraditi sve navedeno u prethodnim načelima u svoje književne radove koje ćemo pisati pod ovim proglasom.

7. Ideja dobrog, lijepog i istinitog

Mi slijedimo svijetlo tih tri vrhovnih ideja na našem putu umjetnosti.

Pjesma

Sanjala sam Te noćas
Koračala sam k Tebi
Izgubljena i umorna
Ruke sam Te tražila

Sanjala sam Te noćas
Oči sam Ti gledala
Uplašena u nadi
Snagu sam molila

Sanjala sam Te noćas
Riječ je bila snažna
Duša se odmorila
Radost se pojavila

Sanjala sam Te noćas
Na dlanu sam Ti ležala
Malena i nijema
Mir me pokrivao

Sanjala sam Te noćas
Stvaran si bio
Sanjala sam Te noćas
Znam, Ti tu si bio

Agneza

Et in Arcadia ego

Nevino jezero zaboravljeno u šumi nestrpljivo čeka čarobnicu svoju;
Zmija sakrivena u grmlju žudi za ugrizom;
Sanjiva nimfa bez istočnog grijeha priziva kišu plesom da osvježi jezero njeno;

Odsutna prisutnost
Mit iskona utjelovljen u suštini njenog bića
Prolaz u onostranost

Tko se to prikrada djevojci plahoj?
Al su hajduci, al su divlje zvijeri?
Da su hajduci, već bi je oskvrnuli,
dok zvijeri bi već od istinske ljepote pobjegle.
Nisu hajduci, niti su zvijeri,
Nego lukava vračara u ogrtaču prašnjavom;

Starica starija od starosti same šapatom će pozdraviti mladost njenu
„Ave Eva“;

Budućnost začetu u prošlosti sakrit će joj u proročanstvu drevnom:

„U tri tamne noći
sedam mjeseca punih će proći,
tada će tamni vitez u tvoje odaje tajne doći
i zajedno ćete umrijeti u hladnoj samoći“

Perun

Duh legionara

Smilje gorsko donosi mi miris doline
ispod moga odavno napuštenog logora
od kojega samo lukovi su izvirili iz zemlje.

Otkrili su naš logor kopajući rovove,
štiteći se u novom ratu
u kojem nevini izginuše.
Nema više časti u ratovima
i nema više nas.

Duh sam rimskog legionara
što se šetao Rimom sanjajući svoj leno
ostavljen da stojim na straži vječnoj u Iliriku.

Ovi ljudi što još žive podno logora
nisu ratovali za denare ili leno,
nego za nešto veće,
slobodu svoje vjere.

Vidio sam kroz stoljeća i znam
ovaj narod dolje je
Antemurale Christianitatis!

Centurion

Bijela smrt

Bijela kuga žanje svoje nerođene žrtve:
Napretku u čast, u slavu!

Bijela buka zuji u Delillovom hramu:
Romerovi zombiji konzumiraju...

Bijela tehnika sterilizira život:
tvrdi da je bit čovjeka udobnost i sigurnost!?

Bijelo svjetlo na monitoru umjesto papira:
umjetnika više nema.

Ništa u nas zuri iz ništavila bijelog:
možemo li još uvijek pogledati u svoju prošlost, tamo
gdje je naš izvor?

Perun

U Tvojem spasu samo mir je glasan

Na ovome svijetu sve je manje tišine,
sve je jača buka koja zaglušuje srca.

Nađoh Te i u buci,
u bujici taštine.

Otkucaji svetosti podigli su prašine
zatupljenosti.

Svetosti!

U mojoj tišini budi pjesma, glas,
u tuđoj buci budi ritam jasan.

Osjet toga ritma bit će Spas,
a u tom Spasu samo mir je glasan.

Kaliopa

Antika

(Posvećeno Vladimiru Vidriću)

Sjaj sunca vječnog polisa sakrio se u knjige požutjele i drevne
Ono što je bilo ne može nikada više ponovo biti
Ipak, maslinov vijenac možemo nositi i nektar piti
Možda, zaista možda, u njoj je ključ za nove neke biljke sjajne

Arapci tamni rasli su u njenoj sjeni
Teatar, Sofiju, Homera i štošta drugo pohranili pod kupolu
Europi su njene plodove predali u brojnom obolu
Višnjim duhovima njenim još dan danas pozornost ona plijeni

U domovini Latina drevnih ona se ponovo rodila
Buonarrotia, Da Vincia, Dantea i mnoge druge u slavu vodila
U visine idealu vječnom divlje germanske barbare vinula
Goethea, Hölderlina, Nietzschea i mnoge druge začarala

Na granici Istoka i Zapada mladi pjesnik njenu ljepotu snatri
S njenim bogovima besjedu ludu zbori
Zastava Ugara na trgu gori
Sakrio se u moj lug Hrvat taj da mi o Antici govori

Perun

Pokušala sam opisati Krista

Bljesak misli silom utisnuh u papir.
Ni sama kasnije ne vidjeh pročitati...
Dugo sam tražila taj stih,
savršen.
Taj bljesak,
propušten.
Bio je tu, sigurna sam.
Ta još je papir utisnut!
Uzalud...

Nevidljivi savršeni pečate,
da te bar mogu opisati...

Kaliopa

Pjesnik

Čarobnjak nad svijećom u gluho doba noći
Traži višnjeg Boga za nove moći!
Traži čini Logosa moćnog!
Čini mu se da lice djeteta viri iz zidnog ogledala noćnog...

Vitez u ranu zoru svoju djevu traži,
Slutnja bitke s dušmanima ga draži,
Svoju sablju stoga lašti
Iz sjaja oštrice dva oka djeteta smiju se njegovoj mašti,

Mudrac u podne u svijetu ideja boravi
Naslonjen podno drveta jabuke i ne vidi da pored njega šeću mravi
Nagne se nad jezero bistro da se okrijepi
Umjesto svojeg ugleda lik djeteta lijepi

Bezvremeno dijete u dvorani zrcala vrata arhetipovima otvara

U kristalnoj kugli pralikove sebe stvara:

Čas je čarobnjak,

Čas je vitez,

Čas je mudrac,

Perun

Pjesma A. B. Šimiću

U boji neba
tvoj dah je žut,
kao i put.

Crven je tvoj krik
i križ.

I žalosni dani teku crno,
poput debele masne pastele.
I sati i laži nose bijelo,
kao vode široke
nevesele.

Prste bijele od smrti
u plav vrtlog zavrti,
u sutonu svečan zašuti,
svilu mraka zamuti...

I znam:
Pod zelenim zvijezdama
plava je tvoja glava
i slava
sva.

Kaliopa

Pjesma

...„Kome jabuka tome djevojka“
- reče zelenom Jarilu u proljetnom lugu lijepa Mara plavojka
Jarilo mladi da uzme zlatnu jabuku oklijeva
Na grani kukavica ku-ku ku-ku pjeva

S nebeskih dvora sve to u ljeto Perun gleda
I vidje kako zmaj Pozoj tom se gaju bliži
Gromom i munjom njemu približiti se neda
Puče grom KRAKATATAKATARATABUM, Pozoj bježi!

Šeće Mokoš, u jesen kad lišće pada, sva tužna
Zna ona, uskoro će doći zima i Morana ružna...
Kod kladenca bistru vodu pije,
Vjetar puše šuuuuuuuu i lišćem je cijelu pokrije!

U duplji drveta se od Peruna Veles skrio,
U zmijoliko se klupko sav svio,
U toj rupi je Sssssssss - zloustno zasiktao i zimski san usnuo,
U njemu je za proljećem novim čeznuo...

Perun

Zbirku poezije „Obnova” financijski podupire Grad Zagreb.

OBNOVA je udruga građana koja okuplja mlade intelektualce i umjetnike okupljane oko platforme zajedničkih vrijednosti. Udruga je osnovana u cilju zaštite i razvijanja hrvatskoga nacionalnog identiteta, obrazovanja mladih i povezivanja s mladima diljem Europe. Pokretačka ideja udruge jest želja za kulturnom, etičkom i političkom obnovom hrvatskoga društva, a što je izraženo i u samom nazivu. Obnova ima širok raspon djelatnosti, a jedan od najvažnijih projekata je istoimeni multidisciplinarni časopis za kulturu, društvo i politiku. Udruga okuplja veći broj studenata s niza zagrebačkih fakulteta, poput Pravnog fakulteta, Hrvatskih studija, Akademije likovnih umjetnosti, Ekonomskog fakulteta, Katoličkog bogoslovnog fakulteta, Medicinskog fakulteta, zatim Hrvatskoga katoličkog sveučilišta te drugih hrvatskih fakulteta i viših škola. Također, Obnova okuplja niz mladih intelektualaca, akademski obrazovanih građana te maturanata iz Zagreba, ali i cijele Hrvatske.

OBNOVA

ISSN 2584-4245

<https://www.obnova.com.hr/>

<https://www.facebook.com/obnova.casapis/>

Račun od udruge IBAN:

HR142360001102326839 je otvoren u Zagrebačkoj banci